

2002.gada 22.novembrī
Rīga

Nr. 366

Latvijas Sporta Federāciju padome

Cien. kolēģi,

Latvijas Olimpiskās komitejas Izpildkomiteja (LOK IK) š.g. 13.novembra sēdē, pamatojoties uz Latvijas Basketbola savienības (LBS) vēstuli, izskatīja jautājumu par Latvijas Sporta arbitražas izveidošanas nepieciešamību un lietderību.

Nolemts informēt visas Olimpisko sporta veidu federācijas, LSFP un Sporta spēļu fondu par iespējamajiem risinājumiem šajā jautājumā, lai pēc atbilžu/viedokļu saņemšanas kopīgi ar citām sporta organizācijām izlemtu par turpmāko rīcību.

Problēma.

Sportistiem, sporta darbiniekiem un organizācijām reizēm rodas strīdi par dažādiem ar sportošanu, sportistu tiesību un pienākumu jautājumiem, sporta pasākumu rīkošanu, rezultātu vērtēšanas vai apbalvošanas jautājumiem, kā arī par lietām, kas saistītas ar dopinga lietošanu sportā un sodiem, par sportistu pāreju (transfēriem) uz citiem klubiem (federācijām), par sponsorēšanas un reklāmas izmantošanas tiesībām sportā utml.

Šo strīdu risināšana sporta organizāciju Statūtos, sporta pasākumu Nolikumos vai sportistu un klubu līgumos ne vienmēr tiek viennozīmīgi un nepārprotami atrunāta, pieļaujot dažādu interpretāciju atsevišķu strīdu gadījumos. Tādos gadījumos nepieciešama speciālistu piesaiste vai kompetentas institūcijas atzinums vai lēmums. Un arī tad vēl nav garantiju, ka strīdu var atrisināt bez tiesas iejaukšanās. Savukārt, parastais tiesu ceļš strīdu risināšanā ir ilgstošs un apgrūtināts.

Risinājumu varianti.

1. Starptautiskajā praksē SOK kopīgi ar Starptautiskajām sporta veidu federācijām izveidojusi Starptautisko sporta arbitražu (Court of Arbitration for Sport). Pēc SOK pieprasījuma visas NOK savos Statūtos iekļāvušas attiecīgu atrunu (šķīrējtiesas klauzulu), piemēram, LOK Statūtu 11.p. 4.d.: "*Saskaņā ar SOK Olimpiskās Hartas 74.p. LOK IK lēmumus par sporta disciplinārajiem jautājumiem var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Starptautiskajā sporta arbitražas tiesā Lozannā, Šveicē, kas pieņems galīgo lēmumu saskaņā ar Starptautisko sporta arbitražas kodeksu (Code of Sports Related Arbitration). Apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņš – 21 diena kopš LOK IK lēmuma saņemšanas.*"

Arī Starptautisko Olimpisko sporta federāciju statūtos ir šādas atrunas. Tas nodrošina strīdu ātru un kompetentu izskatīšanu ārpus "smagnējās" valstu tiesu sistēmas.

Viens no iespējamajiem risinājumiem Latvijā ir: LOK kopā ar citām sporta organizācijām atbilstoši Latvijas Civilprocesa likumam (CPL) nodibina līdzīgu Sporta arbitražu, piemēram, SIA "Šķīrējtiesa "Latvijas Sporta arbitražā" "

2. Latvijā atbilstoši CPL jau darbojas vairākas šķīrējtiesas, piemēram, SIA "Baltijas Starptautiskā šķīrējtiesa", SIA "Eiropas šķīrējtiesa", SIA "Rīgas Starptautiskā šķīrējtiesa" u.c..

Sporta organizācijām, vienojoties ar kādu no šīm vai kādu citu no Latvijā eksistējošajām šķīrējtiesām, būtu iespējams sporta strīdus nodot skatīšanai šajās šķīrējtiesās.

Jebkurā no risinājuma variantiem ļoti svarīgs ir jautājums par juridiskā mehānisma radīšanu, lai panāktu, ka visas Latvijas sporta organizācijas (vismaz Olimpiskajos sporta veidos) pakļautos šai sistēmai (izmaiņas vai papildinājumi ar attiecīgām atrunām jeb šķīrējtiesas klauzulām klubu līgumos ar sportistiem, sporta klubu un federāciju statūtos, sporta pasākumu nolikumos utml.). Zinot Latvijas apstākļus un sporta organizāciju daudzveidību, varētu likties, ka tas nav iespējams.

SOK pieredze rāda, ka tas ir iespējams pat starptautiskā līmenī – ja NOK vai starptautiskā federācijas neiekļauj šķīrējtiesas klauzulu savos statūtos vai līgumos, tā zaudā tiesības piedalīties Olimpiskajās spēlēs.

Līdzīgi šo jautājumu varētu risināt arī Latvijā – ja attiecīgā sporta federācija vai sporta klubs neiekļauj savos statūtos šķīrējtiesas klauzulu, tie zaudē tiesības piedalīties Latvijas čempionātā vai tiesības pieteikt LOKā savus sportistus startam Olimpiskajās spēlēs.

Plusi un mīnusi vienā vai otrā gadījumā:

Gan vienā, gan otrā gadījumā šķīrējtiesas juridiskais statuss ir SIA, tātad tai ir dibinātāji (īpašnieki).

Plus pirmajā gadījumā būtu tāds, ka īpašnieki būtu sporta organizācijas, kas nebūs ieinteresētas grozīt SIA statusu un mainīt īpašniekus, un tas piedotu šķīrējtiesai stabilitāti. Savukārt, mīnuss šajā gadījumā būtu tāds, ka jāveic attiecīgs organizatoriskais darbs un būtu vienreizēji izdevumi jaundibinātas šķīrējtiesas reģistrācijai un kaut kādi regulāri izdevumi tās funkciju (darbības apstākļu) nodrošināšanai.

Mīnuss otrajā gadījumā ir tāds, ka īpašnieki nav sporta organizācijas, bet ir privātpersonas, kas ir tiesīgas brīvi pirkt, pārdot, likvidēt, reorganizēt utml. savus SIA. Savukārt, pluss šajā gadījumā ir tas, ka nav jāveic tik apjomīgi papildus organizatoriski darbi un nerodas izdevumi dibināšanai un darba nodrošināšanai.

Kā redzams, abos iespējamajos risinājuma gadījumos ir gan plusi, gan mīnusi.

Tādēļ LOK aicina visas sporta organizācijas aktīvi iesaistīties šā jautājuma apspriešanā un lūdz līdz š.g. 5.decembrim rakstiski paziņot Jūsu organizācijas viedokli par Latvijas sporta arbitrāžas dibināšanas vai funkciju nodošanas nepieciešamību un lietderību, risinājuma variantiem un Jūsu organizācijas iespējamo atbalstu un/vai līdzdalību šajā procesā.

Jau iepriekš pateicoties par sapratni un līdzdalību

Vilnis Baltiņš
Prezidents

